

Notat

MILJØMINISTERIET

Ministeren
J.nr. BLS-401-01149

Den 23. november 2010

Notat om Vandsektorloven og de private vandværker

Der ligger en Konkurrenceredegørelse fra 2003 til grund for forligsaftalen om en mere effektiv vandsektor. Det fremgår heraf, at der er et besparelspotentiale på 1 mia. kr., hvis alle forsyninger er lige så effektive som de billigste i branchen. Redegørelsen peger desuden på, at der ikke vil være de samme effektiviseringsmuligheder i de private vandværker som i resten af vandsektoren.

Den politiske aftale blev indgået den 1. februar 2007 af Venstre, Konservative, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten. Loven gælder alle vandværker, der leverer mere end 200.000 m³ vand om året og alle spildevandsforsyninger. Fra den 1. januar i år er der sket en selskabsgørelse af alle de tidligere kommunale vand- og spildevandsforsyninger.

Vandsektorloven skelner ikke mellem private vandværker eller kommunalt ejede vandselskaber. Et af kendetegnene for den danske vandforsyning er, at der gælder monopollignende forhold, hvad enten der er tale om private vandværker eller kommunalt ejede vandselskaber. Forbrugeren har ikke mulighed for at vælge, hvorfra vandet skal komme. Med vandsektorloven er der nu fokus på at forsyninger, som producerer over 200.000 m³ vand om året, uanset ejerskab, skal drives på en effektiv måde, der er gennemskuelig for forbrugerne, og at alle investeringer skal ske på markeds-mæssige vilkår. Denne afgrænsning medfører, at ca. 2.350 private vandværker ud af de i alt ca. 2.500 private vandværker ikke er omfattet af vandsektorloven.

Den økonomiske regulering der indføres med vandsektorloven medfører bl.a. fastsættelse af et prisloft for det enkelte vandselskab og et opgør med en hidtidig udbredt praksis med at spare op af forbrugernes penge. Fremover skal lån optages på det private lånemarked.

En opgørelse fra Forsyningssekretariatet viser, at de private og offentligt ejede vandselskaber har et driftsoverskud på i alt 2,1 mia. kr. Det er penge, som der er krævet for meget op hos forbrugerne, og nu indestår på konti eller værdipapirer i vandselskaberne. Vandselskaberne skal nu i henhold til vandsektorloven betale pengene tilbage til forbrugerne over en 10 års periode. Overskuddet har ikke noget med det effektiviseringspotentiale, som Konkurrenceredegørelsen fra 2003 peger på. Hvad effektiviseringspotentialet vil blive vides ikke endnu. Det vil indgå i benchmarkingundersøgelsen som iværksættes for første gang i 2011.

Det var en kendt forudsætning ved vedtagelsen af vandsektorloven, at implementeringen af den økonomiske regulering ville medføre udgifter og nye arbejdsopgaver for de berørte vandselskaber. Alle vandværker uanset ejerskab har haft mange nye opgaver det første år efter vandsektorlovens gennemførelse, herunder indberetning til åbningsbalancen og prisloftet for 2011. Indberetning til åbningsbalancen er en engangsforeteelse, og alt andet lige vil indberetningerne til prislofterne blive lettere, når vandselskaberne får mere erfaring med det.